
CONCIO XXI.

THEMA: Hic est Filius meus dilectus
in quo mihi bene complacui.

(Matth. XVII, 5).

IDEA CONCIONIS

PROP. In Corde Iesu gloriandum, quia in Eo Pater sibi bene complacuit.

DIVISIO. Pater sibi complacuit in Corde Iesu: I. Si Iesus consideretur ut homo, per subiectionem; II. Si Iesus consideretur ut filius, per inhabitationem; III. Si Iesus consideretur ut Deus per aequalitatem.

PARS I. Pater complacuit sibi in corde Iesu ut in homine, per subiectionem, quae triplex est: *a)* Secundum gradum bonitatis; *b)* Ratione potestatis; *c)* Ratione submissionis.

PARS II. Ut in Filio per inhabitationem, quia: *a)* Est filius verus; *b)* Dilectus; *c)* Placidissimus; *d)* Cuius praedicatione Pater manifestatur; *e)* Cuius humilitate clarificatur.

PARS III. Pater complacuit sibi in eo si consideretur ut Deus; quia aequalis Patri: *a)* Aeternitate; *b)* Magnitudine; *c)* Potentia.

Exordium. Est haec, concionis praecedentis consequentia. Concione XX (sub deprecatione XV) probavimus, in Corde Iesu omnem plenitudinem divinitatis habitare. Quia vero Deus habitat in iustis per gratiam, in tantum magis illi placet in his inmorari, in quantum sanctiores sunt et gratia pleniores, quae magis reddit eos similes auctori gratiae et largitori; ita quod talis complacentia Dei in animabus, sit velut effectus gratiae sanctificantis. Nunc autem, quia nullum Cor, sicut Cor Iesu, est plenum gratiae, in quo habitat et pleni-

tudo gratiae, et ipsa plenitudo divinitatis; consequens est ut in nullo, velut in eo, Patrem sibi bene complacuit. Unde rectum est, post illius plenitudinem divinitatis, agere de eius primario et potissimo effecto, sive de complacentia, quam sanctitas infinita huius Cordis, ex illa plenitudine oriens, gignit in Patre erga Filium a se ab aeterno genitum, cuius est Cor Iesu, in quo sibi placet sicut in Corde proprii Filii. Et inde haec.

Propositio. *In Corde Iesu gloriandum, quia in Eo Pater sibi bene complacuit.*

Testimonium huiusce complacentiae legimus datum, quando, Christo transfigurato, vox Patris intonuit: *Hic est Filius meus dilectus*; quod quidem et necessarium erat ad confirmandos apostolos, coelesti indicio de divinitate ipsius, ut constantes permanerent, cum viderent eum sub passione exinanitum, et ut certificaremur de filiatione adoptiva nostra, quae est per conformitatem imaginis ad Filium naturalem, quam adepturi eramus, inchoate per gratiam viae, complete autem per gloriam patriae. Induit enim se nova forma, forma scilicet servi, quin exueret se forma propria, id est divinitate et maiestate. Qui erat ab aeterno Deus, factus est simul homo in tempore; qui erat Filius Dei, factus est simul filius hominis; qui erat Dominus omnium, factus est simul et servus, quin per formam servi et hominis desineret esse Dominus, et Deus, et filius Dei. Unde tamquam de vero filio suo, etsi extranea forma induto, vox Patris e coelo testimonium perhibet, dicens in eo sibi bene complacuisse. Et ideo Pater sibi complacuit in Corde Iesu, sive consideretur Iesus.

Divisio. I. *Ut homo*; II. *Sive ut filius*; III. *Vel ut Deus*. Ut homo, placuit Patri per subiunctionem; ut Filius, per inhabitationem; ut Deus, per aequalitatem.

PARS I. — PATER SIBI COMPLACUIT
IN CORDE IESU, SI CONSIDERETUR IESUS UT HOMO.

In primis: in Corde Iesu, considerato ut cor hominis, Pater sibi bene complacuit. Iesum esse nomen significat Verbum induisse formam servi, sive formam, vel naturam humanam, iuxta Apostolum: « qui cum in forma (id est, natura) Dei esset... exinanivit semetipsum, formam (id est, naturam) servi accipiens, in similitudinem hominum factus, et habitu inventus ut homo » (1). Quod servile indumentum, praedixerat Isaias: « inglorius erit inter viros aspectus eius, et forma eius inter filios hominum » (2). Ratio, qua Verbum, natura humana indutum, dicitur formam servi assumpsisse triplex exponitur a D. Thoma.

Prima: quia assumpsit humanam naturam; homo enim ex sua creatione est servus, et natura humana forma servi: ideo; « formam servi accipiens ». Dicitur autem formam servi, non servum, quia servus est nomen suppositi, quod Verbum non assumpsit, sed naturam.

Secunda: quia assumpsit conformitatem humanae naturae; « in similitudinem hominum factus », id est secundum speciem; nam divinitas et humanitas non convenerunt in unam speciem, quasi mutarentur, sed integrae ambae permanserunt.

Tertia: quia assumpsit humanae naturae conditiones: « et habitu inventus ut homo »: id est, suscepit defectus et proprietates speciem consequentes, praeter peccatum (3).

Et sub hac forma servi semper Patri placuit, servans conditionem primariam, subiunctionem nempe. Hanc de se, ipse testatur dicens: « Pater maior me est » (4). « Quae placita sunt

(1) *Ad Philipp.* II, 6, 7.

(2) *LII*, 14.

(3) *Expositio D. THOM. ad Philipp.* c. II, lect. II.

(4) *IOANN. XIV*, 28.

ei, facio semper » (1). « Non mea voluntas, sed tua fiat » (2); minoris enim est, subesse et obedire maiori. Et Iesus, quoad naturam humanam, erat minor Patre. Super quod S. Augustinus: « Non immerito Scriptura utrumque dicit, et aequalem Patri Filium, et Patrem Filio maiorem: illud enim propter formam Dei; hoc autem propter formam servi, sine ulla confusione intelligitur » (3).

Triplicem subiectionem ad Deum, ait D. Thomas, habet natura humana ex sua conditione (4). Prima, secundum gradum bonitatis: bonitas enim naturae humanae est quaedam participatio bonitatis infinitae. Secunda; ratione potestatis, quatenus, sicut quaelibet alia creatura, natura humana divinae potestati subiicitur. Tertia, quia natura humana per proprium suum actum voluntati divinae obtemperat.

Nunc autem, hanc triplicem subiectionem Patri habuisse, ipse Christus testatur:

a) Primo habuit subiectionem bonitatis; nam interroganti quid boni faciendum sibi esset, ut vitam aeternam possideret respondit: « quid me interrogas de bono? Unus est bonus; Deus » (5). Quo ostendit se non habere gradum bonitatis divinae secundum naturam humanam.

b) Habuit etiam subiectionem potestati Dei, qua seipsum exinanivit. Et ita omnia quae circa humanitatem Christi acta sunt, divina dispositione gesta creduntur: « Verumtamen non sicut ego volo, sed sicut tu: Pater... fiat voluntas tua in coelo et in terra ».

c) Habuit tandem subiectionem per propriam voluntatem, voluntati Patris, quia fuit obediens usque ad mortem; nam non venit « ut faciam voluntatem meam, sed voluntatem eius, qui misit me » (6), ut exponitur infra (concione XXXII). Ideo semper, ut homo, placuit Patri quia in omnibus subditus.

(1) IOANN. VIII, 29.

(2) LUC. XXII, 42.

(3) Lib. I de Trinit. c. VII.

(4) Part. III, q. XX, a. 1.

(5) MATTH. XIX, 17.

(6) IOANN. VI, 38.

PARS II. — SI IESUS CONSIDERETUR UT FILIUS.

Deinde, Pater complacet sibi in Corde Iesu, velut in proprio Filio, per inhabitationem. Quod complacere in eo, velut in Filio, patet ex hoc quod Cor Iesu est cor Filii, veri, proprii, et consubstantialis, Patris aeterni ut dictum est supra (concione I). Ideo: *hic est Filius meus dilectus*; iterum ad nos conclamat Pater, complacens sibi in Filio: « Hunc Iesum, quem apostoli in monte gloriosum viderunt, et exinanitum sub passione conspexerunt, et vos adorantes colitis, hic est ex me, ex mea substantia ab aeterno unice genitus: ideo Filius meus ». Adoramus enim sub Cordis Iesu physici symbolo, Filium Dei: non cor carneum ab humanitate praecisum, nec a Divinitate separatum, quacum manet inseparabiliter coniunctum. Nam ut ait P. Gallifet (1) « cum Cor Iesu animae personaeque Christi intime et indissolubiler coniunctum sit, sane oratio, quae ad ipsum Cor dirigitur, eodem tempore, eodemque actu necessario dirigitur ad ipsam animam et personam indivise, ideoque hic orandi modus, nequaquam videri potest, hominibus saltem attentis, contra rectam rationem ». Ergo, hoc sensu, eadem verba, quae tunc de toto Iesu dicta sunt, proponuntur nunc ab ipso Patre, respectu Cordis Filii, prolata: « hic est Filius meus dilectus »; cor namque aliquando sumitur pro Persona. Unde; sub Corde Iesu colimus Filium: sed et dilectum: « Pater diligit Filium » (2) id est, filium suum Iesum; et in testimonium huiusce dilectionis « omnia dedit in manu eius », nihil enim celat; arbitrio et potestate eius omnia permittit; nam ut ait S. Cyrillus Alex. « huius dilectionis argumentum est, quod rerum omnium potestas ei data est » (3). Et haec est ratio complacentiae infinitae Patris nam:

(1) Lib. II, c. II.

(2) IOANN. III, 35.

(3) Lib II, in Ioann. c. IV.

a) Primo est Cor Filii: «Cor Iesu Filii Patris aeterni» (1); in sensu enim iuxta mentem Ecclesiae exposito, habet hic Filius quidquid Patri essentialiter convenit non per participationem, tametsi Pater dedisse dicitur. «Sed ita omnia sua dat Filio Pater, quemadmodum etiam homo genito ex se filio tribuere censetur quidquid proprium est naturae humanae; aut sicut ignis calori, ex se actu procedenti, ea quae naturae suae propria sunt tribuere» (2). Ideo: «Ego et Pater unum sumus» (3).

b) Secundo: est Cor Filii dilecti; non est enim sicut illi, de quibus loquens per Isaiam, ait: «Filius enutrivit et exaltavi: ipsi autem spreverunt me» (4); sed est Cor faciens semper quae sunt placita Patri, Cor Filii, quem dum Pater diligit, seipsum diligit: «Candor est lucis aeternae et speculum sine macula Dei maiestatis, et imago bonitatis illius» (5).

c) Tertio est Filius, cuius Cor Totus inhabitat, cum quo placidissime vivit, in quo perfecte quiescit: «Ut cognoscatis et credatis, quia Pater in me est, et Ego in Patre» (6); scilicet «per individuum potentiae et essentiae unitatem», necnon per intimam et perfectissimam inhabitationem unius personae in alia. Unde, sicut sibi in seipso, placet sibi et in Filio, qui est unum cum eo, ratione mutuae coexistentiae divinarum personarum ad invicem, quam theologi circumin-sessionem vocant: quapropter non sicut in animabus iustis, per gratiam, Pater in Corde Filii habitat, sed summo modo, seu per naturam: ideoque placidissime.

d) Quarto, quia est Filius, cuius praedicatione manifestatur: «Hunc ergo in quo mihi per omnia bene complaceo et cuius praedicatione manifestor, cuius humilitate clarificor,

(1) *Deprecat. I Litaniar.*

(2) S. CYRILLUS loc. citat.

(3) IOANN. X, 30.

(4) I, 2.

(5) *Sapient.* VII, 26.

(6) IOANN. X, 38.

incunctanter audite» (1). Revera enim, per Verbum Pater cognoscit seipsum; ideo dicitur splendor Patris. Et per Verbum caro factum, homines Deum cognoverunt: «Omnia, quaecumque audivi a Patre meo, nota feci vobis» (2).

e) Quinto, est Filius, cuius humilitate clarificatur Pater; de humilitate dico secundum humanam naturam, iuxta illud Pater: «Clarifica Filium tuum, ut Filius tuus clarificet te» (3). Id est «demonstra hominibus innocentiam meam, ac dignitatem, novis in passione ac morte mea miraculis, celerique resurrectione et assumptione in coelum, ut Filius tuus clarificet te; efficiendo, ut, divina maiestatis tuae gloria, per evangelii predicationem, hominibus innotescat» (4).

PARS III. — SI IESUS CONSIDERETUR UT DEUS.

Tandem, Pater sibi bene placet in Corde Iesu, quia, ut Deus, est sibi aequalis: «Aequalis Patri secundum divinitatem, minor Patre secundum humanitatem» (5). Dum enim colimus Cor Iesu, non praecisum ab aliis membris, nec ab anima, et multo minus a divinitate colimus, sed coniunctum, totam simul et humanitatem et divinitatem; seu personam divinam symbolice sub specie cordis physici representatam, ut dixi supra. Ita expositum fuit a Postulatoribus ad S. R. C. sub Benedicto PP. XIII ut Festum SS. Cordis Iesu cum Missa et Officio proprio celebrari concederetur; nempe, «rationem Festi consistere... in Corde Iesu humanitati sacrosantae unito, et consequenter rem unam constituentem cum anima et divina persona» (6). Et in hoc sensu, Clemens PP. XIII concessit primo Episcopo Poloniae Of-

(1) S. LEO, *Homil. de Transfigur.*

(2) IOANN. XV, 15.

(3) IOANN. XVII, 1.

(4) NATAL. ALEX. hoc loc.

(5) *Symb. D. Athanas.*

(6) *De canon. Ss. l. c. n. 21. NILLES.*

ficium et Missam dictam, anno 1765: « Simulque intelligens huius Missae et Officii celebratione, non aliud agi, quam amplificari cultum iam institutum, et symbolice renovari memoriam illius divini amoris, quo Unigenitus Dei Filius humanam suscepit naturam, et factus obediens usque ad mortem, praebere se dixit exemplum hominibus ». Ideo P. Galilet: « Cor Iesu ita colendum proponitur, ut ab aliis rebus, maxime spiritualibus, quibus intime coniunctum est, minime separetur. Non separatur a persona Verbi, per quam ad divinum ordinem evehitur; non ab anima Christi, a qua vitam et sensum obtinet, quaeque suam ei nobilitatem ac excellentiam totam quasi infundit, et communicat; non a Spiritu Sancti donis, a quibus sanctitatem immensam participat » (1). Ideo (Concione I sub deprecatione I) dicimus Cor Iesu esse cor Filii Patris aeterni; sive, personam adorandam sub symbolo cordis carnei Iesu, esse Filium Patris aeterni.

Ergo pariter, dicere Patrem sibi complacuisse in Corde Iesu, idem est ac asserere, sibi placere in persona Iesu; quae, quia aequalis Patri, haec utriusque personae aequalitas viam pandit ad tertiam considerationem illius complacentiae Patris in Corde Iesu; quia, scilicet, sibi placet in eo, velut in Deo, aequalitatis gratia. Ad quod sciendum est, Patrem inter ac Filium, nullum dari discrimen quoad essentiam, quia in Deo omnia sunt unum et idem, ubi non obstat relationis oppositio. « Et in hac Trinitate nihil prius, aut posterius; nihil maius, aut minus, sed totae tres personae coaeternae sibi sunt et coaequales » (2). Nam « aequalitas, quae dicitur per negationem maioris et minoris, oportet poni in Deo, in quo non est maius vel minus. Si enim esset in Deo maius vel minus, non esset in eo una essentia; nam inaequalium non potest esse una quantitas numero, et in Deo quantitas non est aliud quam sua essentia » (3). Unde quod Pater et Filius sicut et Spiritus Sanctus sint sibi coaequales.

(1) Lib. II, c. II.

(2) *Symbol. fidei.*

(3) *Summ. Theol.* part. I, q. XLII, a. 1.

a) Ergo Filius placet Patri, quia est aequalis ipsi aeternitate « aeternus Pater, aeternus Filius ». Generatur enim a principio cuius virtus agendi est semper perfecta et instantanea, et intellectus eius sicut voluntas est semper in actu. Ideo « totae tres personae coaeternae sibi sunt et coaequales ». Et de se Christus ait: « Antequam Abraham fieret, ego sum ».

b) Secundo, magnitudine. Nam magnitudo in Deo non est aliud quam perfectio divinae naturae; nunc autem eadem est perfectio naturae Filii ac Patris, cum sit eadem utriusque numero natura: « non rapinam arbitratus est esse se aequalem Deo ». Ergo et eadem magnitudo.

c) Tertio, potentia. Potentia enim agendi perfectionem naturae consequitur. Cum ergo Filius sit aequalis Patri magnitudine, sive perfectione naturae, ideo et potentia (1): legitur enim: « Quaecumque ille fecerit, haec et Filius similiter facit » (2).

Et haec est potissima ratio, qua Pater sibi bene placet in Corde Iesu: est namque eadem, qua in seipso sibi complacet. Filius enim etsi alius, non est aliud ab Illo. Contemplando Cor Iesu sacratissimum, seipsum Pater contemplatur, et velut in speculo conspicit; placens sibi in sua propria, in Filii potestate, sapientia, aeternitate, infinita denique perfectione sibi complacens; quarum divinarum perfectionum, cum Cor Iesu, Cor Verbi, sit vera et perfecta imago, mirum iam non est si dicat, sicut olim super montem Thabor: « Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui ».

Consequentia. Ergo in Corde Iesu gloriandum; idest maximi aestimandum regnum eius in universum mundum, et obsequium, quod corde, ore et opere, ipsi praestare compellimur; tali namque famulatu eminemus super gentes gloriantes in vanitates et insanias falsas. Unde meticulosii recedant; accedant utique fortes, qui sine ignavia, absque

(1) D. THOM. eodem loc. art. 2, 4, 6.

(2) IOANN. V, 19.

timiditate ulla, Cor Iesu Dominatorem et Dominum corde recto et alta cervice acclamare aggrediantur, ad similitudinem Patris testimonium de Filii sui divinitate et complacentia red-dentis. « Venit hora ut omnis, qui interficit vos, arbitretur obsequium se praestare Deo » (1). Adveniat ergo hora ut omnes hoc obsequium praestent Deo, scilicet, confiteantur nomen Iesu coram hominibus, dicentes cum Apostolo: « Ser-vimus Deo, et gloriamur in Christo Iesu » (2).

Affectus. O Cor Iesu, cuius potestate Pater clarificatur, cuius sanctitate Spiritus magnificatur, cuius merito tota Tri-nitas superexaltatur! Glorientur gentes in simulacris suis; et divites in divitiis suis; et reges in splendore et magnifi-centia; duces, in copiis; milites, in hasta, gladio et clypeo; gloriatur quis in vestitu, in sapientia, in maiestate, et dia-demate; gloriatur fortis in fortitudine sua; superbus in laude; carnales in voluptatibus; iusti in sanctitate: ego in te semper gloriabor. Sis tu, o Iesu, Dominus meus, dux meus, splendor meus; sis tu divitiae meae, gaudium meum, fortitudo mea, gloria mea, nunc et in perpetuum.

Deprecatio. Respice, quaesumus, misericordiosissime Deus, in Cor dilectissimi Filii tui, in quo tibi bene com-placuisti, eiusque SS. Cordis moeroribus, quos nostri causa pertulit, et dignis satisfactionibus, quas pro nobis tibi persolvit, placatus, concede, corde contrito petentibus, nostrorum nobis veniam peccatorum; et tanto Christi amore cor nostrum ac-cende, ut ipsius divini Cordis affectibus prorsus omnes in-censi, secundum Cor tuum inveniri mereamur. (Ex quodam antiquo Off. Parv. Nilles).

(1) IOANN. XVI, 2.

(2) Ad Philipp. III, 3.

CONCIO XXII.

THEMA: Et de plenitudine Eius omnes
- nos accepimus.

(IOANN. I, 16).

IDEA CONCIONIS

- PROP.** Cordi Iesu gratiae referendae, quia de plenitudine Eius omnes nos accepimus.
- DIVISIO.** I. De plenitudine paternitatis Eius, accepimus vocationem; II. De plenitudine sanctitatis Eius, accipimus perfectionem; III. De pleni-tudine auctoritatis Eius, accipiemus gloriam.
- PARS I.** a) Iudaei acceperunt ab Eo vocationem ad populum Dei effor-mandum; b) Gentiles ad Ecclesiam constituendam; c) Iusti ad status perfectiores sequendos.
- PARS II.** Accipimus ab Eo perfectionem; a) Mediante doctrina; b) Gratia; c) Exemplo.
- PARS III.** Per Eum accipiemus gloriam: a) Est enim Dominus gloriae ratione et divinae et humanae naturae; b) Et est adeptor gloriae sibi et nobis.

Exordium. Quod de gloria Domini, quam omnes crea-turae laudant, quia omnes de ea et cum ea aliquid partici-pant, scribit propheta; nos de SS. Corde Iesu cantare va-lemus una voce, dicentes: « A summo coelo egressio eius, et occursum eius usque ad summum eius; nec est qui se ab-scondat a calore eius » (1). Nam revera, a summo coelo oriens, e sinu, nempe, aeterni Patris, Verbum divinum in tempore humanatum, semper per summum coelum iter fecit;

(1) Psalm. XVIII, 7.